

© Avrupa Konseyi/Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, 2012. Bu çeviri, Avrupa Konseyi'nin insan haklarına destek Fonu'nun desteğiyle hazırlanmıştır (www.coe.int/humanrightstrustfund). Mahkeme'yi bağlamamaktadır. Daha fazla bilgi için, bu belgenin sonunda bulunan yazarın telif hakkı ile ilgili kısmı okuyabilirsiniz.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Syssoyeva ve diğerleri/Letonya – 60654/00

Karar 15.1.2007 [BD]

Madde 37

Madde 37–1–c

Başvurunun incelenmesinin sürdürülmesini haklı kılan bir nedenin bulunmaması

Savunmacı Hükümetin oturumlarını yasaya uygun hale getirme amaçlı yaptığı önerilere başvurucların cevap vermemesi: *8. maddeyle ilgili şikâyetin kayıttan düşürülmesi*

Madde 8

Madde 8–1

Aile hayatına saygı

Özel hayata saygı

Bir ailenin üyelerinin durumlarını yasaya uygun hale getirmelerinin imkânsızlığı iddiası: *Kayıttan düşürme*

Madde 34

Başvuru hakkının kullanılmasına engel olma

Olaylar: O dönemde SSCB vatandaşlığına sahip olan Bay ve Bayan Syssoyev 1960'ların sonunda Leton topraklarına yerleşmişlerdir. Çocukları Letonya'da doğmuşlardır. SSCB'nin yıkılmasından ve Letonya'nın 1991'de bağımsız olmasından sonra, başvuruclar vatansız kalmışlardır. Sonradan, başvuruclar Letonya Cumhuriyeti'nden sürekli oturan statüsünü almış, ancak 1996'da, göçle ilgili mevzuata aykırı davrandıkları gerekçesiyle, bir bölge mahkemesinin kararıyla bu statülerini kaybetmişlerdir. Bu karara itiraz etmişlerse de karar onanmıştır. Rus Federasyonu'nun emekli askerlerinin korunmasına yönelik Rus–Leton anlaşmasına dayanan bir kararla, bölge mahkemesi, Bayan Syssoyeva'nın “uzun süreli oturan olup vatandaş olmayan”lara verilen pasaport, eşi ve kızının da sürekli oturma izni talep etme hakları olduğunu kabul etmiştir. Eylül 1999 tarihinde, Yüksek Mahkeme, bir kişinin gizli bir şekilde iki tane pasaport almasının, ikametgâhını iki ayrı ülkede göstermesinin, ikinci pasaportunu saklayıp idareye yanlış bilgi vermesinin göçle ilgili Leton yasalarının ciddi bir ihlalini olduğunu belirterek bölge mahkemesi kararını bozmuştur. Dava kendisine geri gönderilen bölge mahkemesi başvurucların taleplerini reddetmiştir. Nisan 2000 tarihinde, bu

karar Yüksek Mahkeme tarafından onanmıştır. Göçle ilgilenen makamlar başvuruculara Leton topraklarını terk etmeleri gerektiğini hatırlatmıştır. Nisan 2003 tarihinde, yetkili makam, Letonya'daki oturumunu yasalara uygun hale getirebilmek ve vatansız kimlik kartı alabilmek için Bayan Syssoyeva'ya izlemesi gereken prosedürü anlatan bir mektup göndermiştir. Bayan Syssoyeva bu prosedürü izlemiş olsaydı Bay Syssoyev ve kızı da oturma izni alabileceklerdi. Ancak başvuruculardan hiçbiri söz konusu talimatlara uymamışlardır. Ondan sonra Hükümet, önünde davanın derdest olduğu AİHM'yi, Bay Syssoyev ve kızının beş yıllık geçici bir oturum izni alabilecekleri ve bu sürenin sonunda sürekli bir oturum izni alabilecekleri konusunda bilgilendirmiştir. Aralık 2005 tarihinde, göç sorunlarıyla ilgilenen makamlar başvuruculara oturumlarını yasalara uygun hale getirme olanaklarının bulunduğunu ancak yaptıkları çağrılara hiçbir cevap alamadıklarını hatırlatmışlardır. Başvurucular bu arada Bayan Syssoyeva'nın emniyet bölge müdürlüğüne çağrıldığını ve orada AİHM'ye yaptığı başvuru ile bir Rus televizyonunun gazetecilerine bu konuda verdiği mülâkat hakkında sorguya çekildiğini iddia etmişlerdir. Başvurucular şu anda Letonya'da geçerli bir oturum izni olmadan kalmaktadırlar.

Hukuk: Madde 8 – AİHM 1996 Mayıs'ında oturan statülerini kaybetmelerinden, en azından temyiz taleplerinin Yüksek Mahkeme tarafından kesin olarak reddedildiği Nisan 2000 tarihinden, Kasım 2003 tarihine kadar başvurucuların Leton toprakları üzerinde bir belirsizlik ve hukuki güvensizlik süreci yaşadıklarını kabul etmektedir. Ancak başvuruculardan her biri, davranışlarının yasadışı olduğunu bile bile ve yetkili Leton makamlarını bilgilendirmeden, iki pasaport almış ve ikametgâhlarını hem Rusya hem de Letonya'da göstermişlerdir. Baştaki oturum izinlerinin iptal edilmesinden sonra yaşadıkları sıkıntılar büyük çoğunlukta kendi hatalarından kaynaklanmıştır. Bunun dışında, başvuruculara oturumlarını yasalara uygun hale getirme yönündeki ilk somut öneri Kasım 2003 tarihinde yapıldığından, bu tarihten sonra başvurucular bir “belirsizlik durumu” olduğunu iddia edemezler. Leton toprakları üzerinde yasadışı kalmasına rağmen Bay Syssoyev her zaman ücretli bir işte çalışmış ve halen çalışmakta olup kızı da yüksek okul okuyup diplomasını alabilmiştir. AİHM başvurucuların gerçek ve yakın bir sınır dışı edilme riskiyle karşılaşmadıklarını gözlemlemektedir. Yetkili makamların sürekli çağrılarına rağmen, başvurucular durumlarını yasalara uygun hale getirmek için kendilerine verilen direktiflere riayet etmemiş, idareyle bağlantıya geçmek için veya gerekli belgeleri bir araya getirmekte güçlük çektiklerinde bir çözüm yolu aramak için hiçbir girişimde bulunmamışlardır. Ayrıca, Leton Hükümeti'nin kötü niyetli olduğuna dair hiçbir bulgu yoktur. AİHM Leton makamlar tarafından başvuruculara önerilen çözüm yollarının 8. maddenin ihlali şikâyetini ortadan kaldırmak için uygun ve yeterli olduğunu düşünmektedir. Dolayısıyla, bu şikâyetin kaynağındaki sorun şu anda “çözülmüş” sayılabilir.

Sonuç: Kayıttan düşürme (Bire karşı on altı oyla).

Madde 34 – Bireysel başvuru mekanizmasının etkili olabilmesi için potansiyel veya kendini belli etmiş başvurucuların, otoritelerden şikâyetlerini geri çekme veya değiştirme yönünde hiçbir baskı görmeden, AİHM ile özgürce iletişim kurabilmeleri çok önemlidir. “Baskı” kelimesinden, sadece, başvuru, ailesi veya yasal temsilcilerine yapılan direk baskı ve onları yıldırıma yönelik açık eylemleri değil, aynı zamanda, ilgiliyi AİHS'nin kendisine tanıdığı yolu kullanmaktan vazgeçirme veya bu konudaki cesaretini kırmaya yönelik dolaylı ve kötü niyetli eylem ve temaslara da anlamak gerekir. Bayan Syssoyeva sorguya alınmadan kısa bir süre önce bir Rus televizyonuna verdiği mülâkatta anlattığı göç sorunlarıyla ilgilenen memurların rüşvet alması olayıyla, polis veya savcılığın ilgilenmelerini nesnel olarak bekleyebilirdi. Bu sorgu, polisi rüşvet suçlarını ortaya çıkarmak konusunda yetkilendiren, Leton yasalarına da uygundu. Dolayısıyla, AİHM, sorgunun asıl konusunun başvuru yapanın yaptığı bireysel başvuru değil, söz konusu idari kurumun memurlarının rüşvet alması olduğu

yönündeki Hükümet açıklamasını kabul etmektedir. Ancak Bayan Syssoyeva'ya AİHM'ye başvuru yapma gerekçesiyle ilgili soru sormakla, ilgili soruşturmacı soruşturmanın konusunun ötesine geçmiştir. Bununla ilgili olarak, AİHM, bir davada bireysel başvuru yolunun kötüye kullanıldığına dair Hükümeti inandıracak gerekçeler bulunduğunda, Hükümet'in bu durumdan AİHM'yi haberdar etmesi ve şüphelerini onunla paylaşması gerektiğini hatırlatır. Bu davanın bütün şartları – özellikle soruların gelişigüzel soruluşu, soruşturmacının kibar davranması, Bayan Syssoyeva'ya rüşvet alan memurların isimlerini verme konusunda baskı yapmaya çalışmaması – göz önünde bulundurulduğunda, AİHM söz konusu sorgunun başvuru sahipleri başvurularını geri çekmeye veya değiştirmeye itecek veya bireysel başvuru yolunun kullanımını herhangi başka bir şekilde engelleyecek bir “baskı”, “yıldırma” veya “tedirgin etme” eylemi olarak değerlendirmek için yeterli delil bulunmadığına karar vermiştir.

Sonuç: İhlal yok (Oybirliğiyle).

Daha fazla bilgi için 32 no'lu basın açıklamasına bakınız.

© Avrupa Konseyi/Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, 2012.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin resmi dilleri Fransızca ve İngilizce'dir. Bu çeviri, Avrupa Konseyi'nin insan haklarına destek Fonu'nun desteğiyle hazırlanmıştır (www.coe.int/humanrightstrustfund). Mahkeme'yi bağlamamaktadır ve Mahkeme, kalitesi konusunda herhangi bir sorumluluk kabul etmemektedir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihatlarının veritabanı olan HUDOC üzerinden (<http://hudoc.echr.coe.int>) veya HUDOC'un bildirdiği başka veritabanları üzerinden yüklenebilir. Davanın isminin tamamen yazılması, yukarıdaki telif hakkıyla ilgili ifadelerin kullanılması ve insan haklarına destek Fonu'na referans yapılması şartıyla ticari olmayan amaçlarla kullanılabilir. Bu çevirinin tamamını veya bir kısmını ticari amaçlarla kullanmak isteyen herkesin, bu durumu belirtilen adrese bildirmesi rica olunur: publishing@echr.coe.int.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012.

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012.

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante: publishing@echr.coe.int.